



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

550. An Titularis teneatur solvere pensionem, dum fructus non percipit, aut dum hi perierunt aut notabiliter diminuti sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

pertatem tantam, ut nequeat in totum vel in partem solvere pensionem, dum pensio nunquam ita constituitur, ut fructus omnes beneficii exhauriat; neque contrarium, nempe quod pensio exhauriat fructus beneficii omnes, probari potest à titulari: nam id vel est verum, vel falsum; si falsum, malitia ejus non debet foveri; si verum, vel potest dimittere beneficium, & dimittat; si non potest, eò quod ad titulum illius sit ordinatus, & tunc censetur dolose illud sub onere tantæ pensionis accepisse, & sic non auditur, tanquam allegans suam turpitudinem; cum hinc concludatur ad simoniam, si præcessit pactum, vel si illud non præcessit, ad manifestum dolum, cujus ratione excluditur à dicto beneficio. Ita ferè Lott, à n. 253. & n. 255. sic concludit: si aperiretur hæc via titularibus, quotidie supplantarentur pensionarii, quare prudentissimè ac justissimè semper fuit per signaturam & Rotam denegatum istud refugium, cum malitiis hominum semper sit occurrendum.

Questio 549. An titularis excommunicatus vel suspensus, & propterea non percipiens fructus, teneatur nihilominus solvere pensionem (idem est de subsidio aliòve onere) impositam super fructus beneficii?

1. **R**espondent affirmativè Azor p. 2. l. 2. c. 12. q. 9. Item Tolet. in sum. l. 1. c. 13, in fine. Gig. q. 64. Barth. & alii apud Garc. p. 1. c. 5. n. 228. eò quod, ut Azor. loc. cit. et si excommunicati fructus beneficiorum non percipiant, debent tamen censum solvere, quia onera sustinere coguntur, et si commoda non percipiant, quemadmodum, ut inquit Barthol. apud Gig. de pens. q. 64. n. 4. referente Azor. qui suam culpam sunt eieci ab urbe, quamvis suorum bonorum fructus non percipiant, debent nihilominus onera solvere. Intelligitur autem hoc ipsum de justè excommunicato; retinente tamen possessionem beneficii sui; si enim possessionem amittat, patet ex supradictis, eum non teneri. Item si injustè sit excommunicatus, & hinc fructus non percipiat, non tenebitur, quamvis, ut Guttier qq. can. l. 1. c. 1. n. 125. injustè excommunicatus non amittat fructus, & hinc ex iis perceptis tenebitur adhuc solvere.

2. Respondent e contra negativè, sive non teneri ad hoc talem titulem, sed pensionem solvendam esse ex amissis per eum fructibus, Garc. loc. cit. n. 227. & citati ab eo. Covar. l. 3. var. c. 13. n. 8. Ugolin. de cens. tab. 2. c. 12. in fine. Suar. de cens. d. 13. s. 2. n. 24. &c. innixi communi rationi, quod pensio affixa sit fructibus.

3. Mediam viam inquit Guttier loc. cit. ita ut teneatur excommunicatus, dum obtinet beneficium habens redditus speciales & distinctos, non consistentes in distributionibus, seu fructibus distribui solitis statis horis presentibus, eò quod æquum tunc sit, ut solvatur pensio ex fructibus beneficii illius, quibus pensio imposita; cum in hoc casu extant, & dicantur etiam fructus istius beneficii; Teneatur verò ex suo solvere excommunicatus, dum habet beneficium in Ecclesia, ubi fructus consistunt in distributionibus, quæ presentibus accrescunt, eò quod tunc pro tempore excommunicationis ob non presentiam nulli sint fructus, nec quotidiana distributiones beneficii, quod habet excommunicatus. Neque etiam obstat, (quod aliàs in contrarium movent Ugolin. cum AA. sententiæ negantis) quod non culpa excom-

municati sit proxima & immediata causa, cur fructus non percipiantur ab excommunicato, seu cur ejus beneficium non habeat fructus pro illo tempore excommunicationis; cum negari nequeat, quin culpa dederit causam immediatam excommunicationi, ob quam excommunicatus non lucratur fructus. Vide de hac distinctione plura quest. post hanc 2.

Questio 550. An titularis teneatur solvere pensionem, dum fructus non percipit, aut dum hi perierunt, aut notabiliter diminuti sunt?

1. **R**espondeo primò: Titularis non habens, seu non percipiens fructus, super quibus statuta pensio, regulariter non teneatur ad illam solvendam. Paris. l. 1. q. 8. n. 15. Quod procedit si absque sua culpa eos non percipiat; si verò suam culpam vel factum eos non percipiat, tradunt aliqui, eum teneri solvere, ut Filuc. in append. post. tr. 42. c. 6. q. 2. Negant adhuc alii, ut patet ex q. præced. verum hi negantes, ut patet, & patebit, potissimum loquuntur de casu, dum ex culpa titularis fructus non percepti quidem à titulari, extantes tamen adhuc aut percepti justè ab aliis. De cetero absoluta nimirum hæc responsio valde & variè limitanda pro diversitate plurium casuum. Unde

2. Respondeo secundò: Si fructus in perpetuum amissi, aut ita diminuti (intellige amissis prædiis aliisque bonis, ex quibus colligendi) ut solvi nequeat pensio, quin eam soluta deficiat congrua, seu quantitas titulari à jure vel literis pontificiis assignata, ad pensionem integrè solvendam non tenebitur, sed ea diminuenda, ut solvatur dicta congrua. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 11. citans Gig. q. 35. n. 8. & id exemplificans casu, quo beneficiato evictum aliquod insignè prædium beneficii; modò probetur fructus restantes non sufficere pro congrua titulari. Verum de hoc supra.

3. Respondeo tertio: Si fructus ad tempus, puta illo anno, non quidem integrè, in ea tamen adhuc quantitate percepti, ut inde soluta pensione remaneat adhuc titulari congrua sua, minimè liberabitur titularis à pensione integrè solvenda. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 6. n. 5.

4. Respondeo quarto: Si titularis eo anno collegerat jam fructus, qui dein hostili incurfione ei sublatis, aut alio casu perierunt, tenebitur ad solvendam integrè pensionem, quia fructus illi per collationem jam facti illius, prout dicitur de conductore, Ventrigl. loc. cit.

5. Respondeo quinto: Si titularis probet, se nullos percepisse fructus seu redditus, quibus imposita pensio, eò quod hi inopinato casu aliquo ante collectionem, puta incurfione hostili, tempore, inundatione perierunt, adhuc tenebitur ad integrè solvendam pensionem, & minimè inde eliditur actio pensionarii. Ventrigl. loc. cit. n. 10. citans Bellef. disquis. tit. cal. p. 1. tit. de clericor. debito. §. 9. per tot. Lott. l. 1. q. 39. n. 66. Azor p. 2. l. 8. q. 13. q. 3. citans Gig. de pens. q. 62. n. 10. addicens, ex usu Curie Rom. receptam opinionem contra Castrop. loc. cit. tenentem, posse in hoc casu titulem relinquere pensionem insolutam, tum quia sub ea conditione nimirum perceptorum fructuum constituta pensio censetur, tum quia annua pensio est onus reale annexum fructibus annuis. Item contra Castrop. conf. 338. vol. 1. Felin. in c. ad audientiam 2. de re-

de rescrip. Bellenz. de subsid. charit. q. 34. Gozadin. conf. 83. & alios apud Azor. censentes, non deberi fructus in hoc casu, si fructus assignati taxationis gratiâ (qualiter communiter assignati solet pensio) & non demonstrationis gratiâ; tunc autem censeferi assignatos taxationis gratiâ, quando unicâ oratione dicitur, ut pensio huic vel illi solvatur ex fructibus certi beneficii; tunc verò censeferi assignatos demonstrationis gratiâ, quando primò dicitur, ut tanta pensio solvatur, & dein exprimuntur fructus, ex quibus solvi debeat, v.g. dum dicitur: *Solvas Titio pensionem centum aureorum*; & dein dicitur: *hanc pensionem solvas ex fructibus beneficii illius*. Rationem reservationis nostræ Azor dicit valde favorabilem tanquam piam, dum pensio reservata in alimentum clerici, alimenta autem, ut Barth. in l. lucius. ff. de alimen. v. cibis, leg. debeantur integra, etiamsi sint assignata in certo fundo, ex quo tantum non solet percipi, quantum requiritur ad integrâ alimenta. Præterea ut Azor, Ventrigl. Lott. loc. cit. n. 68. sterilitas unius anni compensabilis est ubertate aliorum annorum; unde sicut annis illis fertilibus non est major pensio, sic nec sterilibus illis annis diminuta. Aliam rationem addit Lott. n. 67. quòd non solum urgeat rigor obligationis Cameralis, & favor pensionum, sed etiam quia in his casibus expressè renuncietur cum clausula amplissima donationis, ad eòque imputandum sit illi, qui fortuna se subiecit. Confirmatur etiam responsio ex eo, quòd etiam successor in beneficio onerato solvere debeat pensiones præteritas, quas beneficiatus antecessor non solverat, & tamen successor ille fructus nullos præterito illo tempore percepit. Item beneficiatus obligatus ad solvendam pensionem, debet eam in primo anno, quamvis secundùm consuetudinem aliquarum Ecclesiarum nullos fructus primo anno percipiat, solvere. Azor loc. cit.

6. Respondeo sextò: Si titularis probet, non solum nullos fructus percepisse, verùm etiam illos fuisse perceptos ab alio præterente jus vel in illo beneficio, vel super illis fructibus, non tenebitur solvere pensionem, & factâ per illum pensionario cessione jurium contra illum percipientem, manebit elisa actio ipsa personalis contra titularem intentâ; cum non habeat rem, in quam talis actio est scripta: & sic sufficet, actionem realem cedere. Lott. loc. cit. n. 69. citans Ferret. conf. 73. n. 2. Burlat. conf. 391. n. 17. Put. decis. 10. n. 7. l. 1.

7. Respondeo septimò: Si titularis excipiat, ac probet, non quidem omnes, sed tantùm partem fructuum per alium occupatam seu perceptam, fructusque, quos ipse percepit, esse insufficientes pro solvenda pensione, seque offert paratum contra illum cedere pensionario actionem, manet adhuc elisa contra eum actio ipsa personalis. Si verò non probet, fructus, quos ipse percepit, esse in hoc insufficientes, tunc, quamvis etiam abque cessione, possit pensionarius instituere actionem realem contra illum alium percipientem; non tamen cogitur ad hoc, sed adhuc potest personalem illam actionem dirigere contra titularem, eò quòd, licet illud sit onus ejus, qui fructus percipit, nihilominus ipso onere non soluto, sequitur onus fundum suum; & sic datur optio agendi vel contra percipientem fructus, vel contra possessorem fundi, & sic contra titularem.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

Lott. loc. cit. n. 70. citans Gig. q. 39. n. 11. & q. 43. n. 1. & Rot. decis. 176. n. 3. p. 2. recent. De cetero ad casum, ubi titularis non excipit, se non percepisse fructus, vel eos non esse sufficientes, sed probat, se sustinuisse onera illis imposita, intenditque, pensionarium ad illa pro rata teneri, ad hoc inquam respondendum ex antecedentibus, ubi quæsitum, ad quæ onera solvenda teneatur pensionarius.

Questio 551. Dum in aliquibus Ecclesiis vigore statuti, vel alterius concessionis novi Canonici, imò vel primis duobus annis non percipiunt fructus Canoniatuum suorum, sed hi omnes, vel eorum medietas cedit Capitulo, in usum fabricæ v.g. impendenda, vel etiam inter ceteros Canonicos distribuenda, an isti noviter provisi de Canoniciatibus gravati pensione nihilominus solvere debeant pensionem?

Respondeo: Capitulum tunc teneri illam pensionem solvere. Guttier. qq. can. l. 1. c. 1. n. 114. & 223. Garc. p. 1. c. 5. n. 210. in eo casu, nimirum, si dicti canonicatus distinctos & peculiares redditus habent. Idque non solum, quia pensio onus reale est impositum fructibus, unaque cum illo etiam transeat ad percipientem, sed, quæ specialis est ratio, quia percipiuntur hi fructus à Capitulo non jure proprio, sed tanquam alterius, ad quem spectabant ratione præbendæ & residentiar. Unde etiam, ait Garc. contrarium fore, seu Capitulum non teneri solvere pensionem, si statutum ita sonaret, ut Canonicus novus primo anno non lucretur fructus, Plura circa hoc quæst. post hanc 2.

Questio 552. Quis teneatur solvere pensionem beneficio pensione gravato vacante?

Respondeo: Ecclesiam percipientem fructus; eò quòd pensio onus sit reale fructibus beneficii annexum. Azor p. 2. l. 8. c. 12. q. 10. (ubi etiam idem affirmat, dum Rector beneficii est à paganis vel hostibus captus) Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 6. n. 2. Guttier qq. can. l. 1. c. 1. n. 116. ubi etiam, quòd, si Ecclesia sit collegiata, ejus Capitulum conveniri possit. Unde etiam, si vacatio sit diuturna, dandus ei œconomus seu curator, à quo solvenda pensio. AA. ijdem. Sic etiam sequestrato beneficio, solvenda pensio à sequestro. Castrop. loc. cit. Garc. n. 189. ex Gig. q. 72.

Questio 553. An igitur etiam, dum pensio (idem est de aliis oneribus) constituta super fructibus beneficiorum non habentium distinctos & speciales sibi assignatos redditus, sed participantium de massa & mensa communi Ecclesie (idem est, dum super distributionibus quotidianis statuta pensio) solvenda à Capitulo pro tempore vacationis beneficii, vel etiam, quo beneficiatus propter absentiam, aliudve impedimentum, eos non fuit lucratus, Capitulo eos interea percipientem jure, ut vocant, accrescendi?

Respondeo: Graviter in hoc inter se differere AA. nam non teneri ad hoc Capitulum, docent Guttier. fulissimè qq. can. l. 1. c. 1. n. 120.